

ВІДГУК

**офіційного опонента проф. Козаренка О.В.
на кандидатську дисертацію п. Марченко Марії Олександрівни
“Інтерпретаційна модель партесного твору в українській виконавській
культури на межі ХХ-ХХІ ст.”
за спеціальністю 26.00.01- Теорія та історія культури(мистецтвознавство)**

Поява дисертації п. Марченко М.О. знаменує досягнення українською музичною культурою вищого етапу свого розвитку, а саме-розмови про історично і стилістично коректне виконання національної барокової музики. Цікаво, що пройшло понад 50 років від київської публікації ”Граматика музикальної” М. Дилецького, а вже існують спроби перенести у живий виконавський текст теоретичні ідеї О.С. Цалай-Якименко, що відкрила для нашої культури забутий материк національного музичного бароко. І що важливо. Авторка дисертації демонструє не тільки відповідну обтяженість науковим контекстом т.зв. Історично поінформованого виконавства, але й пропонує власну інтерпретаційну модель виконання партесного твору у т.зв. проектному колективі, співставляючи її з уже існуючими у вітчизняному виконавстві.

Тішить, що Авторка демонструє володіння не лише вітчизняним виконавсько-науковим дискурсом, але й західною традицією осмислення і виконання барочної музики(праці Гарнонкурта, Донінгтона та інших). Це дозволило подолати певну незрілість українських музикантів у виконанні старої музики (враховуючи відсутність автентичних інструментів, загальну нерозвиненість вітчизняної органології тощо). Окремо слід вказати на незатребуваність автентичного виконавства у музичній культурі сучасної України (поодиноким винятком з чого є фестиваль ”Музика старого Львова”, створений Р. Стельмашуком, Л. Капустіною, про діяльність яких багато сказано в дисертації). І все ж на тлі ”високої моди” на давню музику в Європі, де існують цілодобові телевізійні та радіоканали, їй присвячені; цілі армії першорядних виконавців, багаті органологічні музейні колекції, школи і факультети, зосереджені виключно довкола історично поінформованого виконавства.

Дисертація п. Марченко М.О. є спробою якось скрасити всю убогість нашої традиції виконання старої музики-і це при тому-що маємо першорядні версії її прочитання як науковцями, таки і виконавцями. Очевидно, бажання Дисертантки якось осіжити національну традицію і призвело до написання наукового дисертаційного тексту та створення “Лабораторії української барокової музики”, що стала експериментальною базою дослідження.

Дисертація логічно і достатньо повно розглядає проблему історично поінформованого виконавства – від огляду існуючої коментуючої літератури, виконавських версій (Перший розділ дисертації) – до артикуляції існуючих проблем відтворення відповідного характеру звучання, динаміки, метру, вокалізації, виразовості, темпоритму тощо (Другий та Третій розділи дисертації). Окремо розглянуто питання мови та вимови церковно-

слов'янського тексту виконуваних творів. Запропоновано концепцію практичної реалізації власної інтерпретаційної моделі партесного твору (анонімний восьмиголосний концерт "Бисть брань на небеси"), що докладно описана у заключному розділі дисертації.

Стосовно неї в мене виникло декілька запитань:

1. Дещо підозрілою виглядає сама ідея "проектного виконавства", що передбачає татальну нестабільність самої інтерпретаційної моделі, викликану обмеженістю виконавського ресурсу-виникає порівняння з так розповсюдженою фестивальною халтурою, яка дає додатковий заробіток виконавцям, та не формує традиції.

2. Чи відома дисертантці концепція О. Котляревської про "інтерпретаційне поле", в якому існують всі можливі інтерпретаційні моделі?

3. Занадто описовий характер Третього розділу дисертації викликає відчуття певних нав'язливості інтерпретаційної моделі авторки, що не передбачає розширення інтерпретаційного поля.

Все зазначене не применшус позитивного враження від тексту дисертації, автореферату, авторка яких п.Марченко Марія Олександрівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 26.00.01-Теорія та історія культури.

Доктор мистецтвознавства,
професор Львівського національного університету
імені Івана Франка

О.В.Козаренко
О.В.Козаренко

